

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/58/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119208271
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119208271.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, 2/ D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, obe deti zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, v Trnave, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, deti rodičov: matka R. D., nar. XX.XX.XXX, bytom E. XXX/XX, B., a otec O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. XX. augusta XX/X, Y., o návrhu matky na zverenie maloletej L. do osobnej starostlivosti matky takto

rozhodol:

I. Maloletá L. D., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec je povinný s účinnosťou od 01.10.2019 prispievať na výživu maloletej L. sumou 150,-Eur mesačne, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom u maloletej L. za obdobie od 01.10.2019 do 26.02.2020 v celkovej sume 750,-Eur sa otcovi povoľuje splácať po 50,-Eur mesačne, popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky, k rukám matky.

IV. Súd styk otca s maloletou L. neupravuje.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014 - 19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/12/2017 - 91 zo dňa 17.08.2017 v časti týkajúcej sa maloletej L..

VI. Rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014 - 19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/32/2016 - 61 zo dňa 12.04.2017 a uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/148/2017 - 114 zo dňa 17.01.2018 v časti týkajúcej sa maloletej D. týmto nie je dotknutý.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 01.10.2019 sa matka ako navrhovateľka domáhala zmeny zverenia maloletej L. do jej osobnej starostlivosti, s určením výšky vyživovacej povinnosti otca. Návrh odôvodnila tým, že dňa 28.09.2019 pri návšteve maloletej L. sa jej dcéra zverila, že otec jej oznámil, že sa budú sťahovať z prenajatého bytu do bytu otcovej priateľky, čo maloletá L. odmieta. Matka kontaktovala otca a zo vzájomnej komunikácie vzišla dohoda, že L. bude v osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal od októbra 2019 prispievať na výživu maloletej L. sumou 150,-Eur mesačne a na výživu maloletej D. sumou 100,-Eur mesačne, vopred k rukám matky, najneskôr k 25temu dňu v mesiaci.

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, zisťovaním názoru maloletých detí, lustráciou priemernej hrubej mesačnej mzdy v Trenčianskom kraji, lustráciou otca v databáze Sociálnej poisťovne, lustráciou partnerky otca B. T., potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi otcom v roku 2020, spisovým materiálom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P/67/2013 o úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu, sp. zn. 9P/5/2014 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode, sp. zn. 11P/12/2017 o zvýšenie výživného na maloletú L., spisovým materiálom Okresného súdu Trnava sp. zn. 37P/32/2016 o zvýšenie výživného na maloletú D. a úpravu styku otca a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že s dcérou L. bola u zubára, má sedem kazov, ktoré treba ošetriť. Dcéra D. chce prestúpiť na 5ročné gymnázium, po ukončení 8. ročníka základnej školy chce ísť na bilingválne gymnázium v Y.. Obe dcéry sú u nej od leta, L. od konca septembra 2019. L. chodí na Strednú odbornú školu B. za kozmetičku, teraz je druháčka. Prvý ročník absolvovala v Prievidzi. Matka riešila jej prestup hneď, ako k nej prišla. Boli spolu - ona, otec a dcéra L., keď sa to riešilo, otec súhlasil s tým, aby zostala L. u nej. D. čaká v januári lyžovačka. Má ďalšie dieťa s iným partnerom - syn D. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorého čaká výber nosných mandlí, lebo je stále chorý. V decembri má termín, ide o súkromné zariadenie, je to 1-dňová chirurgia. Pracuje v Materskej škole v B.. Trestné oznámenie na otca pre zanedbanie povinnej výživy nepodala, o náhradné výživné nežiadala. Raz podávala žiadosť o exekúciu pre výživné na maloletú D., cca 1,5 roka spätne, riešila to právnička, známa z rodiny JUDr. V.. Doteraz poberá prídavok na dieťa na D. a daňový bonus. Myslí si, že suma 100,-Eur na maloletú D., keď bude platená, je postačujúca. Otec doteraz neprispel žiadnou sumou. O D. sa nezaujíma, okrem dovolenky v r. 2018 a Vianoc v roku 2018. Styk otca s maloletou D. sa nerealizuje. Otec peniaze neposiela. Čo sa týka narodenín, pošle jej iba SMS. Naposledy dostala nejaké oblečenie, keď bola u neho v domácnosti v roku 2018. Čo sa týka L., otec s ňou nekomunikuje, k narodeninám jej poslal SMS, nič iné. Na Vianoce tiež nedostali nič, iba SMS. Všetko je na matke. K výdavkom doplnila: oblečenie cca 40 Eur, hygienické potreby 40 Eur. V decembri e kúpili matrac za 100 Eur, L. má 7 kazov, oprava jedného kazu stojí cca 60 Eur. Skladajú sa na stužkovú po 25 Eur mesačne. L. začala chodiť do posilňovne, mesačne je to cca 12 krát po 4,50 Eura za vstup, pomôcky na prax 21 Eur ako mimoriadny výdavok. Strava je mesačne cca 50 Eur (desiaty, obedy), nestravuje sa v škole. Výdavky na bývanie sú do 200 Eur, žijú piati v domácnosti. Preto žiada určiť výživné na L. 150 Eur a u D. zotrvať na 100 Eur mesačne.

5. Otec na pojednávaní dňa 27.11.2019 uviedol, že s matkou sa dohodli o tom, že dcéra L. sa rozhodla, že bude s matkou bývať, na základe vlastného rozhodnutia. Čo sa týka výživného, v tejto časti medzi nimi nie je žiadna dohoda. O odchode svojej dcéry vôbec nevedel, bolo mu to oznámené až v deň odchodu L. z domácnosti. 28.09.2019 sa mal s dcérou L. sťahovať z podnájmu do bytu priateľky. Vzhľadom na to, čo je napísané v návrhu, je pravda, že dcéra nemá vzťah s jeho priateľkou. Toto bol dôvod, prečo dcéra chcela ísť k matke. Nemal proti tomu námietky. V tej dobe bol v skúšobnej dobe vo firme AGRO RYBIA FARMA, s. r. o. v Handlovej, kde robil orezávača rýb. Stalo sa to, že psychicky nezvládol dcérin odchod, ochorel. Jeho lekárka usúdila, že potrebuje čas na vysporiadanie sa. Išiel k psychiatricke, nasadili mu lieky. Zamestnávateľ mu dal výpoveď v skúšobnej dobe, je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Handlová od 09.10.2019, nevznikol mu nárok na žiadnu dávku. Býva u priateľky, chod domácnosti zabezpečuje finančne ona, je zamestnaná viac ako štyri mesiace. V minulosti pracoval ako živnostník v oblasti externých informačných a technologických služieb pre rôzne spoločnosti, inštalácia HW, SW, internetu, mobilné siete. Faktúry mal mesačne v obrate 600 Eur od odberateľov ako Dom kultúry Handlová, Hater Handlová s. r. o. - toto boli hlavné firmy, pre ktoré robil 12-14 rokov, aj popri hlavnom zamestnaní. Keď sa odrátali odvody, zarobil cca 400 Eur. Neoplatilo sa mu to, tak uzavrel živnosť, išiel sa zaevidovať na úrad. Robil rôzne aktivačné práce, vtedy mal príjem cca 240 Eur mesačne. Momentálne si hľadá prácu, v piatok má ísť na výberové konanie do Unipharma Bojnice, na pozíciu vedúci oddelenia IT. Čo má zaplatiť z nuly? Momentálne ho živí priateľka. Navrhol výživné vo výške po 30 Eur mesačne na obe deti. Keď mali deti rozdelené, mesačne hradil na D. 100 Eur, matka mu hradila na L. 35 Eur. Keď bola L. v jeho starostlivosti, hradil minimálne 200 Eur na výživu L.. V roku 2017 sa dohodli, že matka nebude posilať žiadne peniaze na L..

6. Na pojednávaní dňa 26.02.2020 otec uviedol, že od 27.11.2019 do 21.02.2020 mu bolo potvrdených 83 reakcií na jeho záujem zamestnať sa. Zúčastnil som sa dvoch výberových konaní: v spol. Unipharma Bojnice skončil na 2.mieste, v spol. Inmedia Prievidza s. r. o. na pozíciu skladníka. Tiež nebol úspešný,

bol hodnotený ako prekvalifikovaný. Vyštudované má SOŠ banicku, elektrotechnik, a ešte si urobil nadstavbu na hospodársku informatiku na Obchodnej akadémii Prievidza. Výberové konania absolvoval v januári. Predvčerom dostal odmietavé stanovisko z Poštovej banky Prievidza na pozíciu bankár. Momentálne rieši prácu na pozíciu operátor výroby s nástupným platom okolo 1.100 Eur brutto v Nemak Žiar nad Hronom. Nezamestnaný je dokopy cca 2,5 roka. Momentálne žije z dávky v hmotnej núdzi v sume 90,21 Eur. Z tejto sumy nevie vyžiť. Finančne mu vypomáha priateľka B. T.. Platí náklady na domácnosť - inkaso, energie, strava, hygienické potreby. Mesačne je to cca 700 Eur. Priateľka má príjem cca 500-600 Eur mesačne v čistom. Pracuje ako upratovačka v nemocnici Bojnice, robí tam zhruba pol roka. Predtým mala živnosť, ktorú zrušila, obchod nefungoval, nedosahovala zisk. Štartovný kapitál si riešila z pôžičky vo VÚB banke, vo výške 4.200 Eur, bol to spotrebiteľský úver. Živnosť spúšťala na prelome rokov 2017-2018. S priateľkou sa spoznali 06.07.2016. Toho času žije v domácnosti priateľky. Rodinný dom predal v roku 2018 za 101.500 Eur s tým, že tam boli záväzky voči bankám. Po vyplatení bánk mu zostalo cca 20.000 Eur. Z tejto sumy si vyplatil svoje osobné záväzky do cca 3.500 Eur. Zostalo to niekde na úrovni 16.500 Eur. Bol jediný vlastník. V máji 2018 si prenajal 2-izbový byt. Dcére povedal, že je to len dočasné, že sa určite chce nasťahovať k priateľke. Žijú z platu priateľky a jeho dávky v hmotnej núdzi. Priateľka má vyživovaciu povinnosť voči vlastnej dcére. Otec prispieva na výživu S. 100 Eur. To, že je nezamestnaný, vníma negatívne. Denne sleduje inzeráty na prácu, komunikuje aj s ÚPSVaR. Chce sa zamestnať kvôli sebe, aj pre povinnosť voči deťom. Avšak v súčasnosti je situácia taká, ako uviedol. Hľadá si pracovné ponuky do okruhu 50 km. Čo sa týka úspor, výrazne prispieval na obe dcéry v roku 2018. Peniaze z predaja domu už minul. Má snahu sa zamestnať a chce sa zamestnať. Oslovil minulý týždeň aj pôvodného zamestnávateľa AGRO RYBIA FARMA, s. r. o. v Handlovej. Majú dve voľné miesta na pozíciu spracovateľ rýb. Čaká na reakciu. Netušil, že dcéra sa nechce sťahovať k jeho priateľke. Dcére dňa 01.09.2019 oznámil, že na konci mesiaca sa chce sťahovať k svojej priateľke. Nebola moc nadšená, hlavne kvôli psovi, ktorého museli dať preč. Psa mali 8 - 9 rokov. Výživné na maloletú D. naposledy zaplatil v júni 2014. Výživné na L. a D. si s matkou započítavali celé roky, po znemožnení započítavania si výživného od septembra 2019 neplatí nič ani na D., ani na L.. Urobili si vlastné dohody ohľadom zápočtu. Čo im má akože poslať, nemá príjem.

7. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí so zmenou osobnej starostlivosti u maloletej L. z otca na matku a výživné ponechá na úvahe súdu.

8. Z rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014 - 19 zo dňa 28.05.2014 vyplýva rozvod manželstva a v časti úpravy práva povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode schválenie dohody rodičov, v zmysle ktorej sa maloletá D. zverila do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa stala oprávnenou a povinnou zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej D. sumou 100,-Eur mesačne k rukám matky, najneskôr do 25teho dňa v mesiaci vopred. Rodičia sa dohodli a súd schválil dohodu, v zmysle ktorej sa maloletá L. zverila do osobnej starostlivosti otca, otec sa stal oprávneným a povinným zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach a matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletej L. sumou 35,-Eur mesačne k rukám otca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.06.2014.

9. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37P/32/2016 - 61 zo dňa 12.04.2017 o návrhu matky na zvýšenie výživného u otca na maloletú D. a o úpravu styku otca s maloletou D. mal súd preukázané, že tunajší súd zvýšil s účinnosťou od 28.09.2016 povinnosť otca prispievať na výživu maloletej D. zo sumy 100,-Eur mesačne na sumu 130,-Eur mesačne, otcovi povolil splácať nedoplatok na zročnom výživnom v sume 182,-Eur po 20,-Eur mesačne popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok, a upravil styk otca s maloletou D.. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 24CoP/148/2017 - 114 zo dňa 17.01.2018 na základe ocom podaného odvolania do výroku o zvýšení výživného a späťvzatia návrh matky pripustil späťvzatie návrhu matky na zvýšenie výživného, rozsudok v časti zvýšenia výživného a zročného výživného zrušil a konanie zastavil. Rozsudok súdu prvej inštancie tak zostal právoplatný čo do výroku o úprave styku otca s maloletou D..

10. Zo spisového materiálu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/12/2017 mal súd preukázané, že otec sa podaním doručeným súdu dňa 10.03.2017 domáhal zvýšenia povinnosti matky prispievať na výživu maloletej L. zo sumy 35,-Eur mesačne na sumu 200,-Eur mesačne. Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 17.08.2017 schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej sa matka zaviazala s účinnosťou od 01.03.2017 prispievať na výživu maloletej L. sumou 100,-Eur mesačne, k rukám otca a nedoplatok na zročnom

výživnom v sume 325,-Eur sa matka zaviazala splatiť po 20,-Eur mesačne popri bežnom výživnom až do jeho úplného zaplatenia, k rukám otca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.08.2017.

11. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 sa použijú primerane.

13. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

24. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Podľa § 76 ods. 2 zákona o rodine, proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

26. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

27. Z vykonaného dokazovania dospel súd k právnomu záveru, že návrh matky je dôvodný a je potrebné mu vyhovieť v celom rozsahu. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje spolu s vyživovacou povinnosťou medzi manželmi dva základné piliere celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je vymedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery dieťaťa a podobne. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť. Pri určovaní výživného súd vychádza z pomerov, aké tu sú v čase podania návrhu, najneskôr však z pomerov, aké sú v čase vyhlásenia rozsudku. Súd nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia. Je zrejmé, že postupom času sa v dôsledku rôznych okolností tak na strane oprávnenej osoby, ako aj na strane povinnej osoby reálne podmienky odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto ak dôjde k zmene pomerov na jednej, prípadne na oboch stranách, z dôvodov subjektívnych alebo objektívnych, je na mieste iniciovať konanie za účelom zmeny súdneho rozhodnutia v dôsledku zmeny rozhodujúcich kritérií v porovnaní so stavom zisteným súdom v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

28. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od posledného rozhodovania súdu na Okresnom súde Prievidza v konaní sp. zn. 11P/12/2017 dňa 17.08.2017 a na Okresnom súde Trnava v konaní sp. zn. 37P/32/2016 zo dňa 27.02.2017 v spojení s odvolacím konaním vedeným pred Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 24CoP/148/2017 s uznesením zo dňa 17.01.2018 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane oprávneného maloletého dieťaťa - L. a k podstatnej zmene pomerov na strane povinného otca. Od posledného rozhodovania súdov uplynuli dva roky. V tom čase otec podal návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky k maloletej L.e, pretože mesačné náklady, ktoré vynakladá na maloletú L., boli 260,-Eur, pričom jeho jediným príjmom bola dávka v hmotnej núdzi v sume 188,60 Eur. Nezamestnaným bol od 01.12.2016 Otec s maloletou L. žili vtedy v spoločnej domácnosti, 5 izbového rodinného domu, ktorého výlučným vlastníkom bol otec a náklady na bývanie predstavovali cca 140,-Eur mesačne. Otec mal s maloletou L. vytvorený pozitívny citový vzťah, dcéra ho rešpektovala. L. navštevoval ôsmy ročník základnej školy, s otcom chodila na plaváreň alebo na výlety, rada sa korčuľovala a chodila von s kamarátkami. Matka žila v spoločnej domácnosti s maloletou D., partnerom a spoločným dieťaťom v 3izbovom byte v osobnom vlastníctve partnera. Výdavky na spoločnú domácnosť v tom čase ustálila na sumu 912,-Eur včítane výživného v sume 33,-Eur na maloletú L., pričom aj jej partner mal vyživovaciu povinnosť na svoje dieťa z predchádzajúceho vzťahu v sume 200,-Eur mesačne. Mesačný príjem matky bol v tom čase rodičovský príspevok v sume 203,20 Eur a prídavky na dve deti (D. a D.a) v sume 47,03 Eur. Príjem jej priateľa predstavoval cca 800,-Eur mesačne. Pri takto zistených a ustálených pomeroch súdy zvýšili povinnosť matky podieľať sa na výžive maloletej L. na sumu 100,-Eur mesačne a povinnosť otca podieľať sa na výžive maloletej D. sumou 130,-Eur mesačne, ktorý výrok nenadobudol právoplatnosť pre späťvzatie návrhu matky v odvolacom konaní.

29. Od posledného rozhodnutia došlo k faktickej zmene výkonu osobnej starostlivosti u maloletej L. z otca na matku, keď L. dňa 28.09.2019 v doprovide matky opustila domácnosť otca v čase, keď sa otec sťahoval do bytu svojej priateľky, s ktorou si maloletá L. nerozumela. Maloletá L. uviedla, že letné prázdniny 2019 strávila u matky v B., a keď sa vrátila na začiatku školského roka v septembri 2019 do Y., zistila, že otec trávi väčšinu svojho času v byte svojej priateľky, v prenajatom byte žije maloletá sama ako na internáte, chladnička bola prázdna, ak sa chcela najesť, mala ísť do bytu priateľky otca. Otec sa o ňu nezaujímal, nestaral. Keďže s priateľkou otca si dlhodobo nerozumela, v deň sťahovania zavolať matku z B. a odišla s ňou natrvalo do B.. Otec na pojednávaní uviedol, že nezamestnaný je cca 2,5 roka, s čím sa súd nestotožnil, nakoľko z lustrácie príjmu otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec od 01.12.2016 do súčasnosti pracoval ako zamestnanec resp. na dohodu o vykonaní práce: od 05.02.2018 do 27.03.2018, t. j. necelé dva mesiace v GeWIS Slovakia s. r. o. ; od 09.02.2018 do 28.02.2018 v Hater - Handlová, spol. s r. o. a od 09.09.2019 do 28.09.2019 v AGRO RYBIA FARMA, s. r. o., čo značí, že otec za obdobie posledných troch rokov odpracoval cca tri mesiace, z čoho má súd za to, že otec cieľavedome stratil pracovné návyky, legálne pracovať a podnikáť za účelom dosiahnutia zisku sa mu neopláca, vyhovuje mu evidencia na úrade a poberanie štátnych dávok. Počas súdneho konania bol otec zamestnaný od 30.10.2019 do 15.11.2019 v Data Call, s. r. o.

30. Od posledného rozhodovania súdov otec predal 5-izbový rodinný dom s odôvodnením, že tak vysporiadal záväzky, hypotekárny úver na dom, ktorý splácal mesačne po 218,-Eur. Náklady na bývanie v roku 2017 otec uvádzal v sume 144,16 Eur mesačne. Po predaji rodinného domu v máji 2018 odišiel s maloletou L. bývať do prenájmu s nájomom 300,-Eur mesačne. Z predaja rodinného domu mu nezostali žiadne peniaze, pretože v roku 2018 podporil svoje deti, ktoré potvrdili, že boli s otcom na dovolenke v Grécku na ostrove, pričom otec išiel v to leto do Grécka ešte na jednu dovolenku, avšak už len s priateľkou. Tá začala podnikáť, otvorila si second hand s oblečením, ktoré nakupovala za výdatnej finančnej pomoci otca v Banskej Bystrici, podnikala s reklamou na facebook-u pod označením „By Leni“. Maloletá L. uviedla, že otec hradil z jej pohľadu všetky výdavky svojej priateľky, no podnikaniu priateľky sa nedarilo a ako vyplýva z informatívneho výpisu zo živnostenského registra Slovenskej republiky, partnerka otca B. T. ukončila živnosť zo dňa 29.09.2017 dňom 01.03.2019. Z predaja rodinného domu otcovi nezostali žiadne úspory a toho času poberá dávku v hmotnej núdzi už len vo výške 91,20 Eur, býva u priateľky, ktorá ho živí z príjmu upratovačky v Nemocnici s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach v sume cca 600,-Eur v čistom.

31. Otec tvrdil, že o prácu zo septembra 2019 prišiel pre psychické problémy, ktoré súdu nepreukázal. Súd nezistil žiadnu prekážku, ktorá by bránila otcovi v zamestnaní sa. Už v čase rozhodovania tunajšieho súdu o zvýšení povinnosti otca prispievať na výživu maloletej D. súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca, ktorý by mohol dosahovať v trenčianskom kraji s poukazom na ním dosiahnuté vzdelanie, keď priemerný plat v národnom hospodárstve za rok 2016 predstavoval 912,-Eur, v trenčianskom kraji 833,-Eur. Pokiaľ otec v roku 2017 z príjmu dávky v hmotnej núdzi vo výške 188,60 Eur hradil náklady na chod domácnosti v sume (144,16,-Eur energie, 200,-Eur strava + hygienické potreby, hypotekárny úver 218,-Eur, pôžička 231,-Eur, poisťky na deti 36,-Eur + 13,28 Eur) 842,44 Eur, pričom sám uvádzal náklady na osobnú starostlivosť maloletej L. v sume 260,-Eur (oblečenie 80 Eur, lieky 20 Eur, drogéria 30 Eur, strava v škole 30,-Eur, podiel na strave v domácnosti 100,-Eur), v takom prípade sa návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti otca z dôvodu zmeny osobnej starostlivosti o maloletú L. v sume 150,-Eur mesačne javil ako plne dôvodný. Od posledného rozhodovania súdu vzrástla priemerná hrubá mesačná mzda v trenčianskom kraji na viac ako 1.086 Eur (v 4.kvartáli 2018), pričom v oblasti technických činností dosahovala až 1.196,- Eur v hrubom.

32. Ak sa príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihladiť na celkové majetkové pomery povinného a takzvanú potencionalitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Súd pri určení výživného musí prihladiť na to, či povinný neopustil pre neho vhodné zamestnanie poskytujúce mu väčší príjem, aby dosiahol zníženie vymeriavacieho základu, pretože takéto konanie nesmie povinnej osobe priniesť žiadne výhody a prospech. Tiež je povinnosťou súdu zabrániť pokusom uniknúť vyživovacej povinnosti tým, že by si povinný našiel zamestnanie s nízkym platom v domnienke, že ho potom nemožno postihnúť. Pri určení výživného je preto rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potencionality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové

riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného.

33. Matka výdavky na maloletú L. riadne ustálila, otec tieto výdavky ani nesporeval. Pravidelné mesačné výdavky predstavujú: cestovné do školy B. - P. 26 Eur, oblečenie 40,-Eur, hygienické potreby 40,-Eur, kredit na mobil 8,-Eur, stužková 25,-Eur, posilňovňa (12 x 4,50) 54,-Eur,. Mimoriadne a jednorazové výdavky predstavujú: knihy, zošity do školy 32,-Eur, ZRPŠ 20,-Eur, jednorazové výdavky na oblečenie na začiatku školského roka vrátane obuvi na prax 226 Eur, zdravotný preukaz na prax 7 Eur, stomatológ odhadom 420,-Eur na rok.

34. Čo sa týka pomerov matky, tie sa zmenili od posledného rozhodovania súdu len v časti jej zamestnania sa, keď od 22.08.2017 pracuje v materskej škole v B. s príjmom 665 Eur v hrubom.

35. Zhodnotením odôvodnených potrieb maloletej L., zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov otca, ktorému nepribudla od posledného rozhodovania žiadna nová vyživovacia povinnosť (L., D.) s prihliadnutím na pomery partnerky otca B. T. a zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov matky maloletej L. a jej partnera, po porovnaní s pomermi v roku 2017, kedy súd naposledy rozhodoval o povinnostiach oboch rodičov k maloletým deťom z ich vzťahu, došiel súd k záveru, že návrhu matky na zverenie maloletej L. do jej osobnej starostlivosti je dôvodné vyhovieť. Maloletá L. je spokojná v domácnosti matky, so sestrou D. a nevlastným bratom D.om a jeho otcom si rozumie. V tejto domácnosti žije už šesť mesiacov, v škole prosperuje. Otec sa od času jej odsťahovania sa dňa 28.09.2019 o maloletú L. nezaujímal, bremeno obnovenia vzťahu prenáša na maloleté dieťa. K narodeninám L. v januári nedal darček, na Vianoce tiež ani jedno z jeho detí nedostalo vecné dary, obmedzil sa len na zaslanie sms. Z takéhoto správania sa mal súd preukázané, že otec neprejavuje kvalifikovaný záujem o svoje deti, s týmito sa nestretáva, u maloletej D. dokonca od leta 2018 nedošlo k stretnutiu napriek súdom určenej úprave styku otca s dieťaťom. Z tohto dôvodu súd určil, že oprávneným a povinným zastupovať maloletú L. bude výlučne matka, keď otec sa nepodieľa na výkone jeho rodičovských práv a povinností žiadnym spôsobom, dokonca neplatí výživné na maloletú D. napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu súdu od júna 2014. Nakoľko rodič, ktorý sa nepodieľa na výlučnej osobnej starostlivosti o dieťa, je povinný prispievať na jeho výživu, súd určil otcovi s účinnosťou od 01.10.2019 výživné na maloletú L. v sume 150,-Eur mesačne, k rukám matky, vopred, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred. Nedoplatok na zročnom výživnom v sume 750,-Eur povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky po 50,-Eur mesačne. Súd styk otca s maloletou L. neupravil, nakoľko rodičia nežiadali súdom upraviť stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom.

36. Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014 - 19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/12/2017 - 91 zo dňa 17.08.2017 v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletej L.e. K zmene úpravy práv a povinností otca k maloletej D. nedošlo, keď doterajšia úprava je postačujúca, otec sa najmä v časti výživného doteraz nepodieľa na plnení povinností. Súd preto napomenul matku, aby si riadne plnila povinnosti zákonného zástupcu maloletých detí.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v zmysle generálnej klauzuly mimosporového konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; účastníci náhradu trov konania ani nežiadali priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolačí súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.